

ROZLICZNOŚĆ (42) *sb f*

Oba o jasne.

sg *N* rozliczność (13). ◇ *G* rozliczności (7). ◇ *D* rozliczności (2). ◇ *A* rozliczność (11). ◇ *I* rozlicznością (5). ◇ *L* rozliczności (2). ◇ *pl G* rozliczności (1). ◇ *A* rozliczności (1).

Sł stp: rozliczność, rozliszność, *Cn brak*, *Linde XVI* (cztery z niżej notowanych przykładów) i *XVIII w.*

1. Różnorodność (8) : Człowiek fklonny do nowości rad się kocha w rozliczności *LatHar* +5v.

Szereg: »mnostwo a rozliczność« (1): Wielgość każdej rzeczy pochodzi z strony wielgości ciepła przyrodzonego, zaś mnostwo a rozliczność pochodzi z strony materii która jest początek wszelkiej liczby rozlicznej *GlabGad* H6v.

a. *To, że różni się między sobą* [czego *pl* (3), *sg* (1)] (4) : tak iż rozliczności twarzy nic więcej nie czyni jedno rozność nołów. *GlabGad* N7v; *SkarŻyw* 538; Nie iednaka będzie ciał świętych iafność abo chwał/ ale rozmaítá/ według rozliczności zaśług. *WujNT* 620.

Szereg: »rozliczność i rozmaítosc« (1): ale gdy nic zprzeciwienia niemá/ [...] nieieft żadna niezgodá/ ale piękna rozliczność/ y rozmaítosc drogi/ do iednegoż końca wiodącej. *SkarŻyw* 538.

b. *To, że zawiera różne elementy* [czego *pl* (1), *sg* (1)] (2) : ROzważáiąc sobie z dáleká/ a pilnie się przypátruiąc [...] rozliczności czałow dziwiey[zych]/ a dziwnym przypadkom a odmiennościam ich/ nicz infzego pewniey[zego] [...] rozeznáć v siebie nie vmiem/ iedno iż [...] *RejZwierc* 184; Służnie się tedy [*dusza*] tym nie contentuie/ co pod Bogiem być vpátruie/ obraca się teraz ku rozlicznym rzeczám [...] Ítara się aby przynamniej rozlicznością ftworzenia była iákkolwiek zábáwioná. *WysKaz* 7.

2. Wielość (i zwykle różnorodność) [czego (= wiele różnych)] (27) :

Z rzeczownikiem w pl (23): boże wśfehmogący: któryś dziwną Íprawą założył rozliczność pałacow na niebie Íwitych przybytkow twoich [...] *RejPs* 125v; *RejAp* 31v, 79v, 156v, Ff3v, Ff4; Y w Polfczce v nas tá rozliczność Ítroiow [...] wie to Bog/ iefli co dobrego przynieftie. *GórnDworz* L6v; gdyż rozliczność potraw czyni rozliczność wrzodow. *RejZwierc* 48, A6, 58v, 157v; niegodzienem/ abym oczy do niebá podniośł/ prze rozliczność grzechow moich *LatHar* 140, 139, 230, 578; *SiebRozmyśl* E.Cf Wyrażenie, *Szereg*.

Z rzeczownikiem w sg (4): Rośpomnieć sobie rozliczność dobrodzieyftwá a miłofierdzia Páńfkiego *RejAp* 19v, 31v; *RejZwierc* 157v; rácz być miłofciw rozliczności złości náłzey. *LatHar* 271.

Wyrażenie: »wielka rozliczność« [czego (*pl*)] (2): z wielkiej tedy rozliczności nędz którymi ten Ítan niezfczęfny [*człowieka grzesznego*] opłjwa/ mogą być vcźjnione iákkobydwie [!] źrzodle z których ine wżjtkie płjną. *WysKaz* 22; Gdy tedy teraz w krześciánftwá wielkiej części/ a tym więcej w Polfcze/ náyduie się nowych fekt wielka rozliczność/ ktore sobie káżdá zofobná dziedzictwo winnice Páńfkiej/ to iefł kościoł przywłáfczázjá *PowodPr* 30.

Szereg: »rozliczność a (i) wielkość« [*szyk 2:2*] (4): Krol też odpowiedź vftnie vcźynił/ przekłádaiąc wielkość y rozliczność ciężkości/ ktore dziwiey[zego] czału then [*tj. królewski*] vrząd ná sobie ma *BielKron* 330v; ktora [*Panna Maryja*] zacnością Ítanu/ y dořkonáłością żywotá/ y rozlicznością a zaráz wielkością dárow Bořkich/ wżytkie infze vpředza y przechodzi *LatHar* 475, 213, 297.

a. [O Bogu: to, że występuje w trzech odrębnych osobach [kogo (pl)]: Bo ci [żydzi, nowokrzęćcy, arianie itd.] ácz wierzą/ iáko y my/ Boga być iednego: ále nie wierzą rozliczności oíob. *WujPos 1590 265 (Linde).*]

3. To, że istnieją odmienne (ale niesprzeczne) zdania na jakiś temat (5) :

rozliczność między kim [= wśród kogo] (1): Ták gdyby tey rozliczności nie było między doktory/ nietákby fię w rozmaíte rozumienia náuki/ y ízukánia íkárbow w piśmie świętym/ y w iego wykłádaniu/ Kościół vbogácił. *SkarŻyw 538.*

rozliczność w kim, w czym (3): Tákich rozliczności w oblubiency [!] Chryśtuíowey [tj. w Kościele] wiele náyduiąc Heretycy íwoie waśni/ rofterki/ y rozdzielenia pokryć/ tákim przykłádem chcą *SkarŻyw 538*; Przetofz y Páweł S. y Bárnábafz/ ty zdánia rozne mieli/ [...] żeby tákie w sługách Bożych rozliczności náyduiąc/ nikt fię niegoríżył. (marg) Rozliczność w kościele Bożym bez rofterku. (-) *SkarŻyw 538.*

W porównaniu (1): Bo Kościół Boży rozlicznością (bez íprzećiwności) przybrány íest iáko Krolowa/ w fárby ízat y kámieni á pereł rozmaítých. *SkarJedn 370.*

4. Wielkość, nasilenie [czego (sg)] (1) : ZMiłuy fię nádemną Boże/ [...] y według rozliczności zlitowánia twego [secundum multitudinem miserationum tuarum *Vulg Ps 50/3*; według wielkości zlutowánia thwego *Leop*]/ zgładz niepráwość moię. *LatHar 564.*

5. [Bogactwo, strojność, przepych (o ubiorze): Stánęłá krolowa ná twey práwicy w ízácie złotogłowowey/ obthoczóná rozlicznością [circumdata varietate]. *Leop Ps 44/10.*]

*** Bez wystarczającego kontekstu (1) : Varietas – Odmiennofcz, roz licznofcz, roznofcz. *Calep 1102b.*

Synonimy: 1., 2. rozmaitość; 1. rozność; 2. wielość; 4. wielkość.

Cf [NIEROZLICZNOŚĆ], ROZLISZNOĆ